

TDA/H ÀMBIT ESCOLAR

Centre de neuropsicologia infantil del Maresme
www.cnimaresme.com

Katy Garcia-Nonell, Eugenia Rigau

El que es diu....

- Sap fer les coses però avui ho fa molt bé i demà molt malament.
- No vol fer el que se li demana a classe....
- No pot estar molta estona fent una mateixa activitat.
- En els problemes matemàtics s'embolica molt, no sap que se li demana.
- És desordenat.
- Li costa fer una redacció.
- Els treballs estan mal presentats i bruts.
- Fa la feina massa ràpid i de qualsevol manera.
- No acaba les feines en el temps que se li demana.
- Al llegir un text es deixa paraules o frases

ELS DEURES

- Obliden apuntar tots els deures.
- No recorden agafar tot el material.
- Tenen dificultat en començar el treball o mantenir l'atenció fins que l'acaben.

-
- El problema està en el cervell del nen, no és culpa ni dels pares ni dels mestres.
 - S'ha de deixar de pensar en “el nen gandul” o en “mestres que no fan el que cal” o en “pares despreocupats”

TDAH

- És el trastorn psicològic més freqüent en la infància.
- El 50 % dels símptomes persisteixen a l'adolescència i l'edat adulta
- És un trastorn neurobiològic.
- Influeix en el comportament i en l'aprenentatge.
- Té repercussions en la vida familiar, escolar i/o social.
- Té una Elevada comorbiditat.

El paper dels mestres

- A les aules de les escoles es considera que hi ha com a mínim un nen amb TDA/H.
- Un alt percentatge dels nens diagnosticats de TDA/H han estat identificats primerament pels mestres.
- Els mestres són els que poden avaluar si els tractaments duts a terme amb els nens són efectius o no.

-
- La diferència entre un nen TDAH i un nen simplement amb un temperament actiu o amb una lleugera manca d'atenció radica en:
 - LA QUANTITAT de dificultats
 - LA GRAVETAT de les dificultats.

Un problema és només un problema quan arriba a causar problemes

HIPERACTIVITAT/IMPULSIVITAT

INATENCIÓ

CONDUCTA

...el TDA/H

Inatenció

+

Hiperactivitat / Impulsivitat

TDAH : Tipus combinat

inatenció

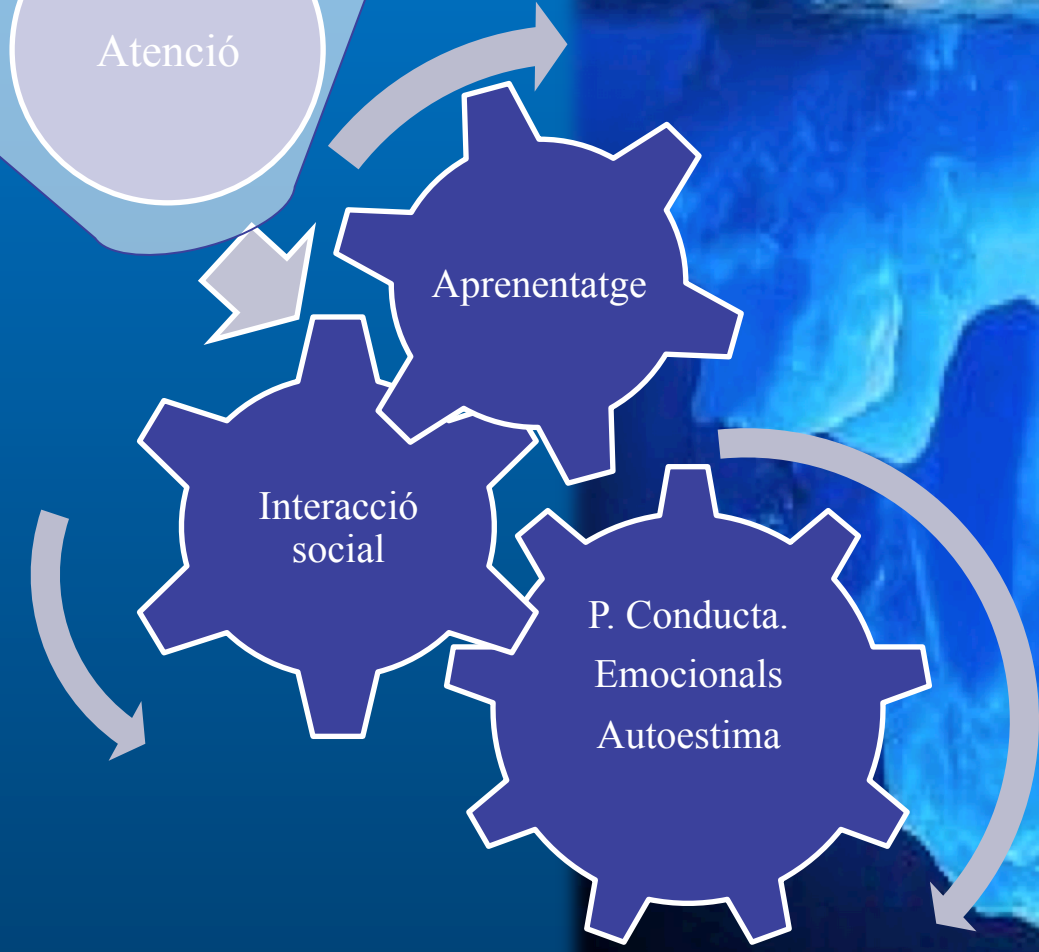
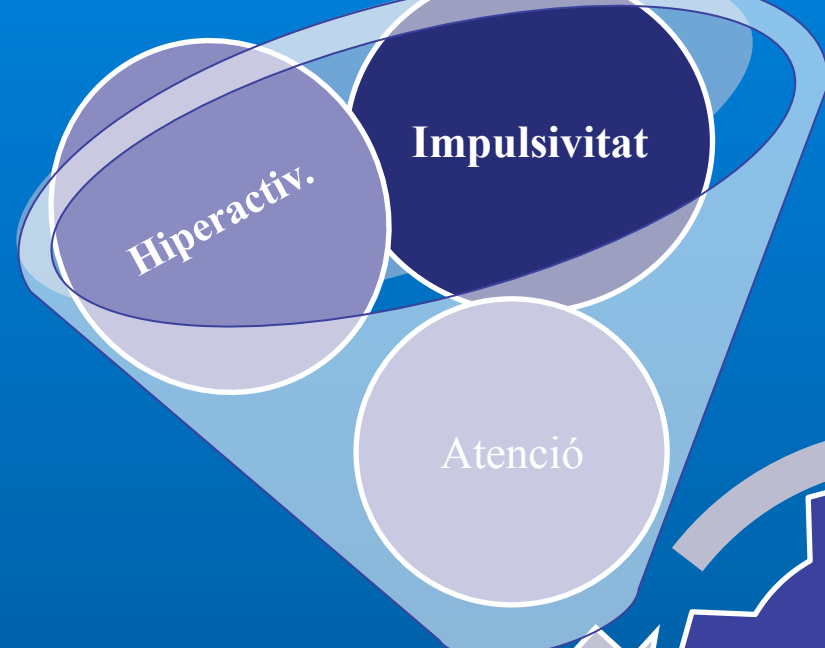
TDAH : Tipus predominantement inatent.

Hiperactivitat / Impulsivitat

TDAH : Tipus predominantement Hiperactiu/ impulsiu.

No compleix tots els criteris

TDAH no especificat

TDA/H

- Inatenció (funció executiva?)

(Russell A. Barkley, 2008)

- 6 tipus d'atenció i no en tots tenen dificultats.
 - Arousal, estat d'alerta, selectiva, dividida, amplitud i persistència.
- Baixa capacitat de persistència cap als objectius.
- Baixa resistència per deixar de respondre a les distraccions.
- Dificultat per reprendre una tasca després d'una interrupció.
- Dificultat en memòria de treball.

- Hiperactivitat - Impulsivitat (baixa capacitat d'inhibició)

- Alteració de la capacitat d'inhibició verbal i motora.
- Impulsivitat, impaciència.
- No pensar en les conseqüències.
- excés d'activitat.
(La inquietud disminueix amb l'edat; es fa més interna i subjectiva).

ÉS MÉS UN PROBLEMA D'INTENCIÓ QUE D'ATENCIÓ

Més enllà de L'ATENCIÓ/IMPULSIVITAT

- Habilitats d'organització → lòbul frontal
 - Inhibir, deixar d'atendre a coses trivials encara que siguin fascinants.
 - Tenir previsió de les coses.
 - Recordar que va passar en altres ocasions per tal de pensar en les conseqüències.
 - Fer un pla de futur pas a pas, és a dir planificar.
 - Preveure quan temps necessitem per a dur a terme una tasca, és a dir tenir consciència de temps.
 - Donar-se auto-instruccions.
 - Ser flexible i modificar el pla si és necessari

Aquestes habilitats són les que fallen, ell no vol ser desorganitzat i treure males Notes. PERÒ NO TÉ LES HABILITATS NECESSÀRIES

Entendre el TDA/H

- Costa arribar als objectius.
- Costa regular temps.
- Viuen en el present.
- És un trastorn:
 - D'execució, no de no saber.
 - De no saber fer el que sap, no de no saber el que ha de fer.
 - De quan i on, no de com i què.
 - De no saber utilitzar experiències anteriors per resoldre les actuals.

No és tant un problema d'atenció sinó d'intenció

Explicació cognitiva del TDA/H.

Dèficit en la inhibició de la resposta

- inhibició de respostes
- interrupció de respostes impulsives
- control de la interferència

Internalització del llenguatge.

Autoregulació emoció.

Memòria de treball.

Reconstrucció.

PLANIFICAR

Parar

Pensar

Inhibir

Matemàtiques

Conducta

Llengües:
Lectura/comp lectora
Escriptura

Relació amb
els altres

Estat d'ànim

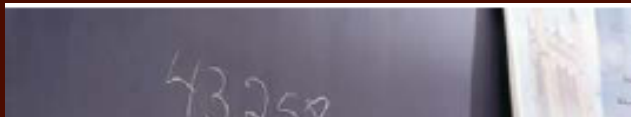
No vol dir que sempre hi hagi dificultats en tots aquests aspectes i de la mateixa manera.

-És diferent tenir dificultats
Pel problema d'atenció que
Tenir un trastorn comòrbid com:

- discalculia
- dislèxia
- TEL
- Depressió
- TB
- TOD

Els nens amb TDA/H tenen dificultats en:

àrea acadèmica

Conducta

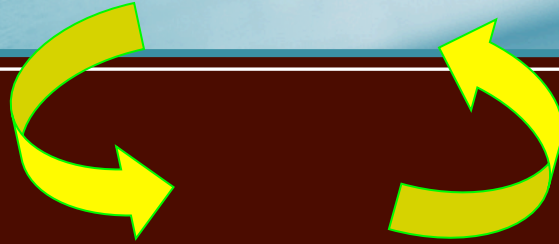

No tots els nens tenen els mateixos problemes, és per això que és important conèixer el perfil cognitiu i aplicar les estratègies de forma individualitzada.

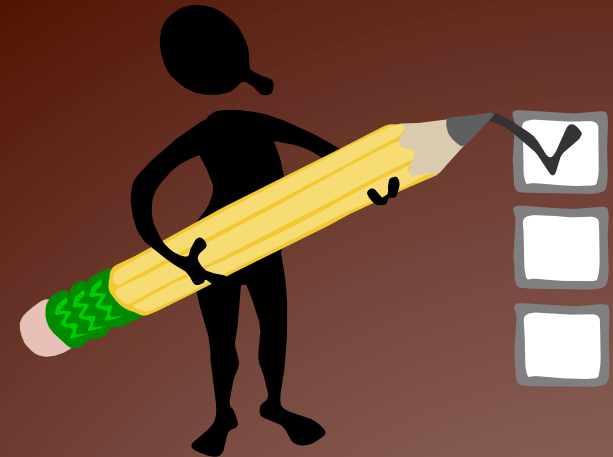

Els nens amb TDA/H sovint no poden donar resposta a les exigències escolars ni conductuals.

Recomanacions per a l' escola

- El context de l'aula
- Durada de les tasques
- Estructura i organització
- Novetat
- Ajudes visuals
- Instruccions

El context de l'aula

- Posició a l'aula:
 - Prop del mestre.
 - Lluny de companys moguts.
 - Evitar estímuls distractors (finestres, porta, passadís,...)
 - Espai ampli entre taules.
- Permetre que s'aixequi de la cadira.
- Permetre que s'assegui incorrectament (genoll sobre la cadira,..)
- Utilitzar els “càrrecs” al finalitzar les classes.
- Treball en grup amb nens tranquils i organitzats.

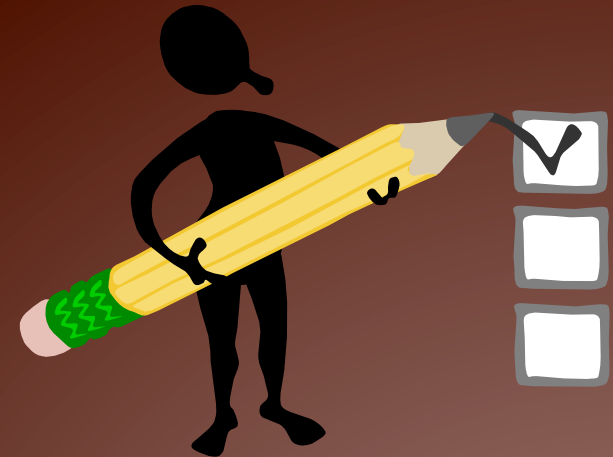
El context de l'aula

- Permetre que buidi la motxilla al arribar a classe. Quan finalitzi cada assignatura guardar el material a la motxilla.
 - Evitem:
 - Pèrdua de material.
 - No saber si el material necessari encara el té dins la bossa o fora.
 - No oblidar-se material necessari per casa.

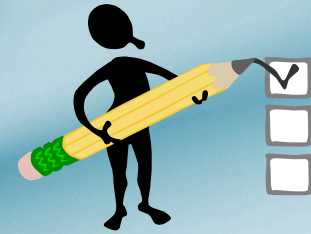
Recomanacions per a l' escola

- El context de l'aula
- Durada de les tasques ★
- Estructura i organització
- Novetat
- Ajudes visuals
- Instruccions

Durada de les tasques

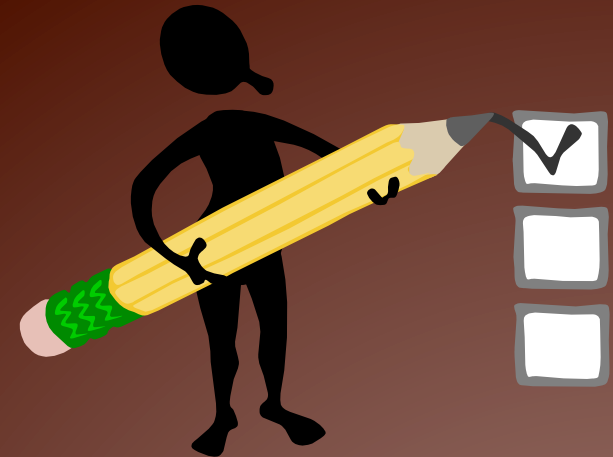

- Per adaptar-nos a la baixa capacitat d'atenció, les tasques escolars han de ser:
 - breus
 - amb feedback immediat.
- Activitats llargues s' han de dividir en parts.
- Permetre pauses, com sortir de classe durant un moment curt, anar a fer encàrrecs.
- Externalitzar control de temps per realitzar una tasca:
 - Cronòmetre, alarma.....

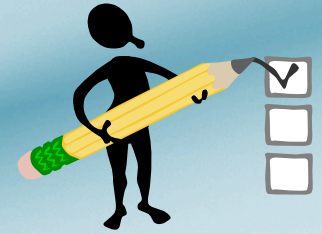
Recomanacions per a l' escola

- El context de l'aula
- Durada de les tasques
- Estructura i organització ★
- Novetat
- Ajudes visuals
- Instruccions

Estructura i organització

- Necessiten estructura.
 - Estructura des de l'exterior, ja que no poden estructurar-se internament ells sols.
- Ajudar a organitzar la carpeta i oferir estratègies.
- Els temes han de ser estructurats i reflectir els punts més importants.
- Ensenyar-li a fer esquemes
- Les transicions i els canvis no anunciats són difícils per a ells. Anticipar, anunciar el que passarà i recordar-ho posteriorment a mida que el canvi s'apropa.

L'agenda i la seva utilitat

- És un entrenament i un aprenentatge lent.
- Els ajuda a entendre la necessitat d'organitzar les tasques.
- Planificació.
- Recordatori.
- No ha de ser una mesura disciplinària negativa.
- Anotació de comportaments positius més que negatius.
- Ajuda a situar-se en el temps.
- Ajuda a planificar-se
- Podem buscar diferents estratègies facilitadores per disminuir la feina.

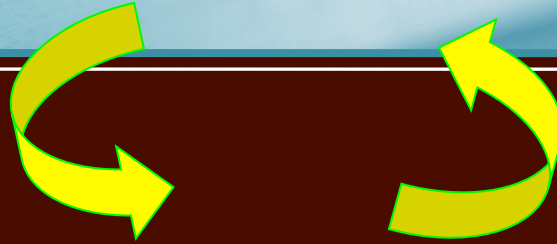
-
- Cal la col·laboració de la família. Fer un pla de treball conjunt escola → casa
 - Assegurar-nos que ho ha apuntat tot a l'agenda, a casa cal comprovar-ho, i organitzar-lo.
 - Planificació setmanal i mensual
 - Fer un pla:
 - SISTEMATITZAR
 - Buscar un sistema i sempre fer-lo igual.

PERMETRE QUE FRACASI I “AIXÍ JA APRENDRÀ” NO FUNCIONA AMB AQUESTS NENS. AIXÒ NO FARÀ QUE APRENGUI LES HABILITATS QUE NO TÉ.

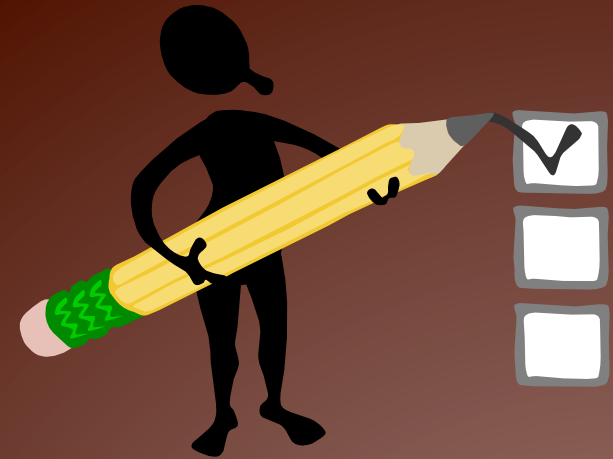
CREUEN TENIR CONTROL.....

- “ja ho faré més tard”
- “no cal que apunti, ja recordaré els deures que tinc per demà”
- “no necessito l’agenda, ja trucaré a un amic”

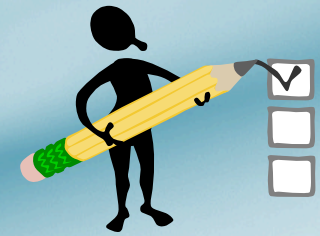
Recomanacions per a l' escola

- El context de l'aula
- Durada de les tasques
- Estructura i organització
- Novetat ★
- Ajudes visuals
- Instruccions

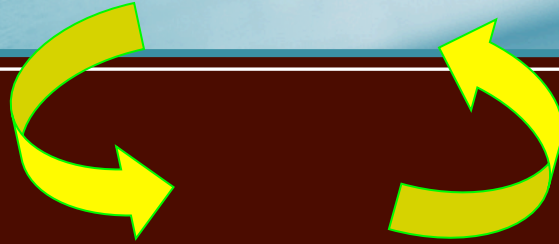

Novetat

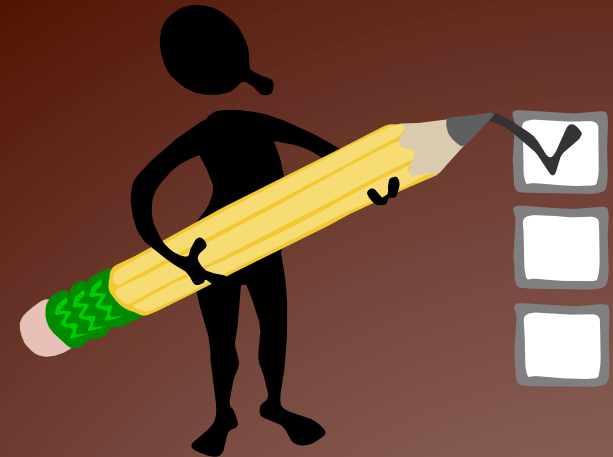

- La presentació de materials nous, interessants i molt motivadors, farà augmentar l'atenció.
- Buscar la qualitat més que la quantitat.
- Permetre ser divertit, gracios o poc convencional, els ajuda a enfocar l'atenció.
 - (sense excés d' estimulació)
- Necessiten la motivació constant. Ressaltar l' èxit no el fracàs.

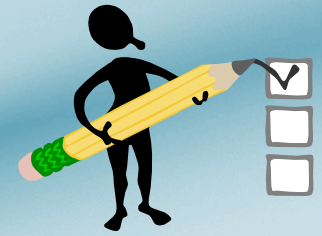
Recomanacions per a l' escola

- El context de l'aula
- Durada de les tasques
- Estructura i organització
- Novetat
- Ajudes visuals ★
- Instruccions

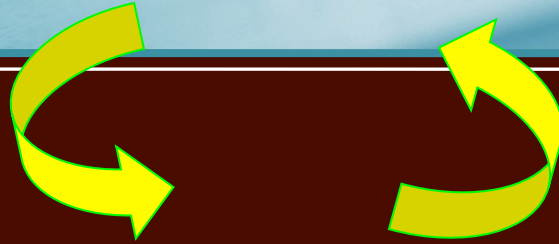
Ajudes visuals

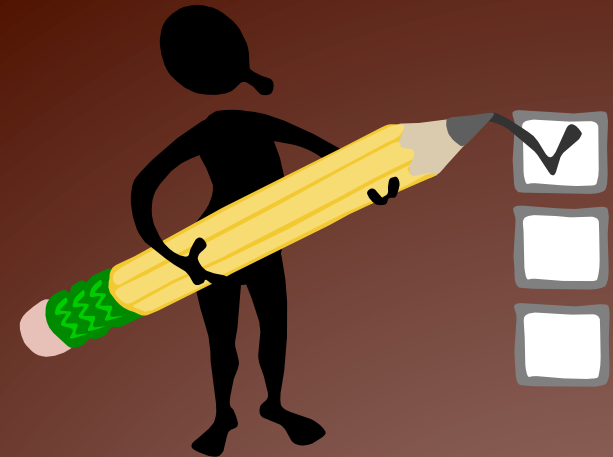
- Fer llistats o taules, a les que poden tornar com a referència quan es “perden”.
- Necessiten recordatoris.
- Posar normes a llocs visibles. Els dona confiança a saber que s’ espera d’ ells.

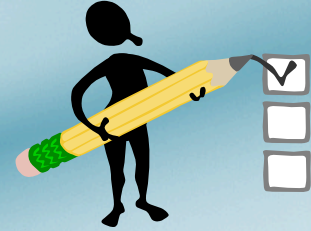
Recomanacions per a l' escola

- El context de l'aula
- Durada de les tasques
- Estructura i organització
- Novetat
- Ajudes visuals
- **Instruccions**

Instruccions

- **Curtes**
- **Específiques**
- **Directes**

Repetir les instruccions varies vegades si es necessari.

Identificar quan el nen no ha estat atent al que se li ha dit.

Tres paraules clau

- **Brevetat:** activitats de durada curta.
- **Varietat:** diversitat, canvi de patró.
- **Estructura:** rutina, ordre..

No pensar que si se l`ajuda no serà mai independent,

eII HO NECESSITA

Quan més gran és el nen les demandes adquireixen més complexitat, i el grau d'ajuda externa és va deixant.

Això no és així amb els nens amb TDA/H. Necessiten la Bastida per aconseguir un funcionament escolar adequat.

Elements claus

- Flexibilitat i voluntat del mestre a acomodar-se.
- Coneixement i comprensió del TDA/H.
- Comunicació estreta entre l'escola/casa.
- Emprar tècniques i estratègies interactives.
- Respectar els diferents estils d'aprenentatge.
- Limitar la quantitat de deures i reduir la carrega de deures escrits.
- **CREURE EN EL ESTUDIANT**
- Ajuda i entrenament en:
 - organització
 - Manegar el temps.

Elements claus

- No pressuposar que el nen no sap fer la tasca.
- La poca continuïtat en el rendiment és una característica de TDA/H. A vegades rendeixen correctament i a vegades no.
- No concloure que no te interès o que és apàtic.
- Es molt important que creiem en ells.
- Valorar-lo pels aspectes positiu.
- No dir mai “no”
- No li diguis a un nen que vols que NO FACI “no parlis a classe” / Digues al nen el que vols QUE FACI “aixeca la mà i ràpidament t’avisó”.

CONCLUSIONS

- **No fallen en l'alerta atencional l'estimulació ràpida.**

- **En aquestes activitats hi ha activació del sistema emocional (els agrada) i recompensa immediata.**
- **Els entreteniments actuals no entrenen l'atenció mantinguda.**

CONCLUSIONS

- En tasques rutinàries on no hi ha recompensa immediata i l'activació emocional és negativa o frustrant , cau l'atenció mantinguda
- Hi ha un major grau de dificultats d'inhibició i autocontrol.
- Poca capacitat d'autocontrol emocional i tolerar la frustració.

**Mals resultats
escolars**

Esforç

Autoestima

**Desmotivació
Desànim**

Conclusions:

Creatius

Estratègies educatives

Positius

+

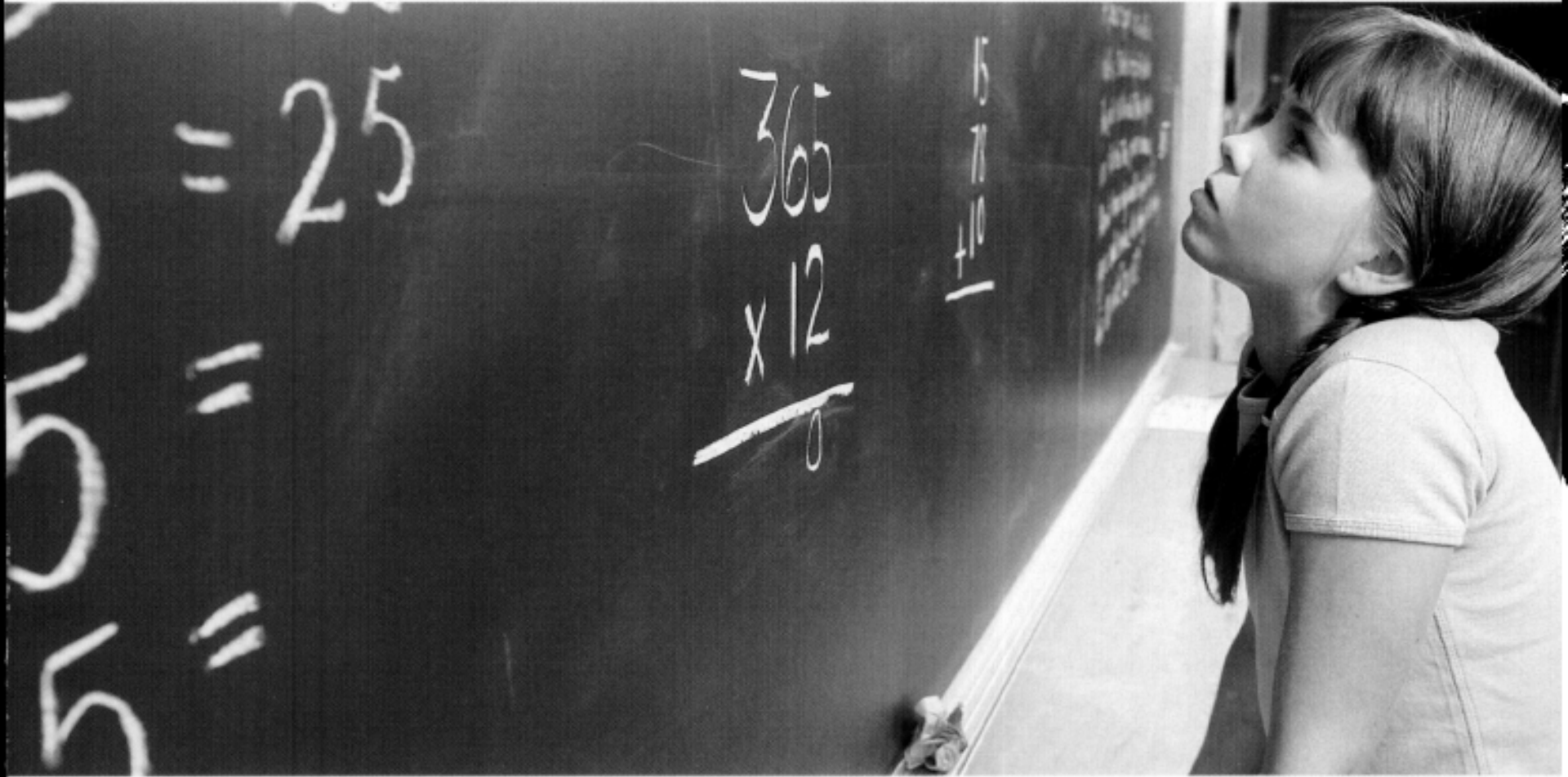
Coneixement del Trastorn

Mètode educatiu

Adaptacions en l'entorn

Flexibles

Èxit en l'aprenentatge

La formulació del problema
és sovint més essencial que la
solució.

Albert Einstein

Martin L. Kutscher y Marcella Moran

Cómo organizar al niño desorganizado

Estrategias sencillas
para triunfar en la escuela

el niño y su mundo

ONIRO

